

Sygn. akt I Ca 343/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 grudnia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Jerzy Dymke

Sędziowie: SO Grażyna Szymańska-Pasek

SO Grzegorz Zabielski (spr.)

Protokolant: sekr. sądowy Magdalena Chylińska

po rozpoznaniu w dniu 7 grudnia 2016 r. w Ostrołęce

na rozprawie

sprawy z powództwa Z. M.

przeciwko S. W.

o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego

na skutek apelacji pozwanej S. W. od wyroku Sądu Rejonowego w Ostrołęce z dnia 13 marca 2015 r., sygn. akt I C 593/14

orzeka:

1. oddala apelację;
2. zasądza od pozwanej S. W. na rzecz powoda Z. M. kwotę 1.800 złotych (jeden tysiąc osiemset złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego w postępowaniu apelacyjnym.

G. P. J. G. Z.

Sygn. akt I Ca 343/15

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 13 marca 2015 r. wydanym w sprawie o sygn. akt I C 593/14, Sąd Rejonowy w Ostrołęce w pkt 1. pozbawił w całości wykonalności tytuł wykonawczy – wyrok tegoż Sądu wydany w dniu 1 października 2013 r. w sprawie - sygn. akt I C 328/11 oraz wyrok Sądu Okręgowego w Ostrołęce z dnia 20 lutego 2014 r. wydany w sprawie - sygn. akt I Ca 9/14, zaopatrzone w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Okręgowego w Ostrołęce z dnia 7 maja 2014 r. Nadto w pkt 2. zasądził od pozwanej S. W. na rzecz powoda Z. M. kwotę 3.617 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Podstawą tego orzeczenia były poniższe najważniejsze ustalenia faktyczne i oceny prawne wyrażone na ich gruncie.

W marcu 2006 r. D. M. udzielił H. W. pożyczki w kwocie 125.000 zł w celu spłaty, jaką H. W. miał uiścić na rzecz S. B. z tytułu nabycia od niego udziałów w spółce, w związku z wystąpieniem tego współnika ze spółki. H. W. nie posiadał wystarczających środków na spłatę udziałowca, dlatego też zwrócił się o udzielenie pożyczki do D. M., który z uwagi na dobre relacje z H. W., zgodził się pożyczyć mu tę kwotę. Umowa została zawarta w formie ustnej, nie określała daty zwrotu pożyczki, która nie była oprocentowana. Strony umowy nie zgłosiły również faktu jej zawarcia do Urzędu Skarbowego w celu jej opodatkowania. Umowa została zawarta w siedzibie spółki (...). Pieniądze pochodziły z sejfów. Strony tej umowy nie zawarły jej na piśmie, ponieważ D. M. i H. W., a także Z. M. pozostawali w bardzo dobrych stosunkach osobistych i zawodowych. Prowadzili wspólne przedsiębiorstwa - byli współnikami, jak też wchodzili w skład organów tych samych osób prawnych, mieli do siebie zaufanie. Co więcej, D. M. w zakresie prowadzonej przez siebie działalności przedsiębiorczej dokonywał obrotu znacznie wyższymi kwotami, dlatego też 125.000 zł nie było dla niego dużą - znaczącą kwotą i nie obawiał się o jej zwrot. Strony umowy uzgodniły, że H. W. zwróci pożyczoną mu kwotę, jak zgromadzi odpowiednie środki, związane z realizacją przedsięwzięcia będącego w toku.

Po udzieleniu pożyczki - by uniknąć „ścigania” H. W. przez Urząd Skarbowy i rozpytywania go o to, skąd posiadał kwotę 125.000 zł - H. W., Z. M. i D. M. uzgodnili, że z kwoty 125.000 zł H. W. przekaże na rzecz S. B. kwotę 62.500 złotych, natomiast pozostałą kwotę wpłaci w jego imieniu Z. M.. W celu realizacji uzgodnionego zamiaru, Z. M. i H. W. udali się w dniu 8 marca 2006 r. do banku w celu wpłaty omawianej kwoty na rzecz S. B.. Towarzyszyła im S. W. - żona H. W., która czekała na nich przed bankiem.

Po wyjściu męża i Z. M. z banku - z rozmów, jakie wyżej wymienieni prowadzili oraz przedstawionych jej przez męża dowodów wpłat, S. W. zrozumiała, że D. M. pożyczył H. W. kwotę 125.000 zł na spłatę S. B. i z kwoty tej H. W. i Z. M. wpłacili na rzecz S. B. po 62.500 złotych.

W celu zabezpieczenia interesów własnych oraz męża, w związku z de facto przejęciem części środków z kwoty 125.000 zł przez Z. M., tj. kwoty 62.500 zł, S. W. sporządziła dokument umowy pożyczki, zgodnie z którym „dnia 8 marca 2006 roku Z. M. pożyczył od H. W. kwotę 62.500 złotych z udzielonej H. W. przez D. M. na kwotę 125.000 złotych i obaj Panowie, tj. H. W. i Z. M. wpłacili na konto S. B. po 62.500 złotych jako spłatę udziałowca Spółki (...).” Dokument ten podpisał Z. M. i H. W., potwierdzając pod nim wiarygodność zawartych w nim stwierdzeń.

W czerwcu 2006 r. (...) Biuro (...) dokonało zatrzymania między innymi D. M., który przebywał w warunkach tymczasowego aresztu do około października 2008 r.

H. W. zmarł w dniu 6 stycznia 2009 r. Spadek po nim nabyła między innymi S. W..

Ani H. W., ani D. M. nie zgłaszali faktu zawarcia umowy pożyczki do Urzędu Skarbowego w celu opodatkowania tej czynności prawnej.

Dnia 21 lutego 2006 r. H. W. i S. W. zawarli z Bankiem (...) S.A. z siedzibą w K. umowę kredytu konsolidacyjnego w wysokości 200.000 zł, z przeznaczeniem na spłatę pożyczki hipotecznej udzielonej przez Bank (...) S.A. umową nr (...) oraz na dowolny cel konsumpcyjny.

W dniu 14 listopada 2011 r. S. W. wystąpiła do Sądu Rejonowego w Ostrołęce z powództwem przeciwko Z. M. o zapłatę kwoty 62.500 zł z tytułu zwrotu pożyczki, jakiej H. W. udzielił Z. M. w dniu 8 marca 2006 r.

Wyrokiem z dnia 1 października 2013 r., sygn. akt I C 328/11 Sąd Rejonowy w Ostrołęce zasądził od Z. M. na rzecz S. W. kwotę 62.500 zł, z ustawowymi odsetkami od 02 stycznia 2012 r. do dnia zapłaty, tytułem zwrotu pożyczki udzielonej Z. M. przez H. W. w dniu 8 marca 2006 r. oraz zasądził od Z. M. na rzecz S. W. kwotę 6.742 zł, tytułem zwrotu kosztów postępowania, w tym kwotę 3617 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego. Wyrokiem z dnia 20 lutego 2014 r. wydanym w sprawie sygn. akt I Ca 9/14 Sąd Okręgowy w Ostrołęce oddalił apelację Z. M. od wyżej wymienionego wyroku i zasądził od Z. M. na rzecz S. W. kwotę 1.800 zł, tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za instancję apelacyjną.

Postanowieniem z dnia 7 maja 2014 r. Sąd Okręgowy w Ostrołęce nadał wyżej wymienionym orzeczeniom klauzulę wykonalności.

Pismem z dnia 11 czerwca 2013 r. D. M. wezwał S. W., R. W., B. K. (1) i S. M. (1) - jako spadkobierców H. W. - do solidarnej zapłaty na swoją rzecz kwoty 125.000 zł. Wezwanie do zapłaty odebrała jedynie B. K. (2) i R. W., natomiast przesyłki adresowane do pozostałych spadkobierców (w tym S. W.) nie zostały przez nich odebrane.

W dniu 3 marca 2014 r. - z mocy umowy przelewu wierzytelności - D. M. przeniósł na rzecz Z. M. wierzytelność przysługującą mu w stosunku między innymi do S. W., jako spadkobierczyni po H. W. z tytułu umowy pożyczki zawartej pomiędzy H. W. a D. M. w marcu 2006 r. do kwoty 88.672,14 zł.

Ani Z. M., ani D. M. nie zgłaszali faktu zawarcia umowy cesji wierzytelności do Urzędu Skarbowego w celu opodatkowania tej czynności prawnej.

Pismem z dnia 3 marca 2014 r. Z. M. zawiadomił S. W. o nabyciu od D. M. wyżej opisanej wierzytelności oraz złożył oświadczenie o potrąceniu wzajemnych wierzytelności do kwoty 88.672,14 zł.

Na dzień 3 marca 2014 r. - datę złożenia oświadczenia woli o potrąceniu wierzytelności - S. W. przysługiwała względem Z. M. wierzytelność w wysokości 88.649,88 zł, na którą składały się: kwota 62.500 zł - jako świadczenie główne, kwota 17.607,88 zł - jako odsetki wyliczone od dnia 2 stycznia 2012 r. do dnia 3 marca 2014 r., kwota 6.742 zł - przyznana tytułem kosztów postępowania przed Sądem I instancji oraz kwota 1.800 zł - przyznana tytułem kosztów postępowania w postępowaniu apelacyjnym. Tym samym wartość wierzytelności S. W. nie przekraczała wartości wierzytelności przysługującej Z. M. i doszło do skutecznego złożenia oświadczenia woli o potrąceniu wierzytelności i wynikającego z tego potrącenia, umorzenia należności niższej (należności przysługującej S. W.).

Przed Komornikiem Sądowym przy Sądzie Rejonowym w Białymstoku E. D., na podstawie tytułu wykonawczego wyroku Sądu Rejonowego w Ostrołęce z dnia 1 października 2013 roku, sygn. akt I C 328/11 oraz wyroku Sądu Okręgowego w Ostrołęce z dnia 20 lutego 2014 roku, sygn. akt I Ca 9/14 zaopatrzonych w klauzulę wykonalności z dnia 7 maja 2014 r., w dniu 30 maja 2014 r. zostało wszczęte i toczy się postępowanie egzekucyjne pod sygn. akt KM 820/14.

Sąd Rejonowy - odwołując się do dyspozycji art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. - stwierdził, że w okolicznościach niniejszej sprawy - w celu ustalenia, czy powództwo zgłoszone przez Z. M. o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego było zasadne, czy też nie, konieczne było ustalenie dwóch kluczowych okoliczności.

Po pierwsze, czy doszło do zawarcia umowy pożyczki pomiędzy D. M. a H. W., z mocy której H. W. stał się dłużnikiem D. M. na kwotę 125.000 zł. Po drugie zaś, czy D. M. przelał na rzecz Z. M. wierzytelność z tego tytułu w wysokości 88.672,14 zł i czy Z. M. złożył skuteczne oświadczenie S. W. o potrąceniu przysługującej mu wierzytelności, dokonując tym samym umorzenia wzajemnych należności. W ocenie Sądu Rejonowego do obu okoliczności należało odnieść się pozytywnie.

Zdaniem Sądu Rejonowego, w okolicznościach niniejszej sprawy i w świetle dowodów zebranych w sprawie, nie ulegało wątpliwości, że w marcu 2006 r. doszło między D. M. a H. W. do zawarcia umowy pożyczki i przekazania tych środków H. W.. Sąd zważył, że aby umowa pożyczki była skuteczna i ważna, nie musi być zawarta w formie pisemnej. Art. 720 § 2 k.c. zawiera wymogi co do zawarcia umowy pożyczki przenoszącej wartość 500 zł w formie pisemnej jedynie dla celów dowodowych. Zauważył, że określony w art. 720 § 2 k.c. obowiązek zachowania formy pisemnej w celach dowodowych nie jest bezwzględny, bowiem w warunkach określonych między innymi w art. 74 § 2 k.c. fakt zawarcia umowy pożyczki i jej postanowień może być dowodzony innymi dowodami. W niniejszej sprawie fakt zawarcia umowy pożyczki został uprawdopodobniony za pomocą pisma – notabene - podpisanego przez osobę, która tę pożyczkę miała uzyskać i uzyskała - to jest przez H. W.. Tym samym - zdaniem Sądu Rejonowego - dopuszczalne było prowadzenie dowodów z zeznań stron i świadków na okoliczność zawarcia umowy pożyczki.

Sąd Rejonowy stwierdził, że z zeznań świadków i stron oraz z dokumentu sporządzonego przez S. W., jak też wyroków: Sądu Rejonowego w Ostrołęce z dnia 1 października 2013 r., wydanego w sprawie sygn. akt I C 328/11 i Sądu Okręgowego w Ostrołęce z dnia 20 lutego 2014 r. wynikało, że H. W. pożyczył w marcu 2006 r. od D. M. 125.000 zł i do dnia dzisiejszego nie zwrócił tej kwoty. Podkreślił, że udowodnienie faktu, iż udzielona pożyczka została pożyczkodawcy zwrócona obciążała pożyczkobiorcę, a w okolicznościach niniejszej sprawy spadkobierców pożyczkobiorcy, w tym S. W.. Pozwana nie udowodniła, że do spłaty pożyczki doszło. W sprawie I C 328/11 powoływała się wprawdzie na fakt istnienia pokwitowania zwrotu pożyczki, jednakże w niniejszej sprawie dowód ten nie został przedstawiony. Tym samym twierdzenia pozwanej w tym zakresie nie zostały udowodnione. W związku z powyższym, Sąd stwierdził, że na dzień zawarcia umowy cesji wierzytelności - 3 marca 2014 r., spadkobiercy H. W. pozostawali dłużnikami D. M., między innymi co do kwoty głównej pożyczki w wysokości 125.000 zł.

W ocenie Sądu Rejonowego, wykazane również niniejszej sprawie zostało, że doszło do zawarcia umowy cesji wierzytelności i zapłaty ceny. Fakt zawarcia umowy cesji pomiędzy D. M. oraz Z. M., a także fakt uiszczenia ceny nabycia został udowodniony dołączoną do akt sprawy umową cesji wierzytelności, z której wynika fakt przelewu wierzytelności i pokwitowania otrzymania ceny jej nabycia. Nadto okoliczności te wynikają również z zeznań Z. M. i D. M.. Udowodnione zostało również, że doszło w niniejszej sprawie do skutecznego złożenia S. W. przez Z. M. oświadczenia woli o potrąceniu wierzytelności.

Zdaniem Sądu Rejonowego, w niniejszej sprawie zaszyły podstawy do złożenia skutecznego oświadczenia woli o potrąceniu. Po pierwsze, zarówno S. W., jak i Z. M. byli jednocześnie względem siebie dłużnikami i wierzycielami. Przedmiotem obu wierzytelności były pieniądze. Obie wierzytelności były wymagalne (wierzytelność przysługująca S. W. stwierdzona prawomocnym wyrokiem Sądu), natomiast wierzytelność przysługująca Z. M. stała się wymagalna na skutek dorozumianego wypowiedzenia umowy pożyczki przez D. M. pismami z dnia 11 czerwca 2013 roku „wezwanie do zapłaty” skierowanymi do spadkobierców pożyczkobiorcy (stosownie do treści art. 723 k.c.). Nadto obie wierzytelności mogły być dochodzone przed Sądem. Po drugie, Z. M. w sposób skuteczny (stosownie do treści art. 499 k.c.) złożył S. W. oświadczenie o potrąceniu - w formie pisma wysłanego na adres zamieszkania S. W.. Fakt, iż pozwana pisma tego nie odebrała, nie przesądza o tym, że nie zostało jej złożone skuteczne oświadczenie o potrąceniu. W tym kontekście, przytaczając treść art. 61 § 1 zd. 1 k.c. Sąd Rejonowy stwierdził, że niewątpliwie pozwana miała możliwość odbioru korespondencji kierowanej do niej przez Z. M. i z oświadczeniem woli w tym zakresie mogła się zapoznać. W ocenie Sądu Rejonowego nie ulegało także wątpliwości - i pogląd ten jest utrwalony w orzecznictwie i doktrynie - że złożenie oświadczenia przez dłużnika wierzycielowi o potrąceniu wzajemnych wierzytelności, stanowi podstawę powództwa przeciwegzekucyjnego. W tym stanie rzeczy Sąd Rejonowy uznał, że - na skutek złożenia oświadczenia woli S. W. przez Z. M. - doszło do umorzenia wzajemnych wierzytelności i wygaśnięcia roszczenia S. W. względem powoda.

O kosztach procesu Sąd Rejonowy orzekł na podstawie art. art. 98 k.p.c. oraz art. 99 k.p.c. w zw. z § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu. (Dz. U. Nr 163, poz. 1348 ze zm.). Mając na uwadze fakt, iż pozwana przegrała proces w całości, Sąd zasądził od S. W. na rzecz powoda Z. M. kwotę 3.617 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Apelację od powyższego wyroku wywiodła pozwana, zaskarżając go w całości i zarzucając mu naruszenie:

1. przepisów prawa materialnego, tj.:

a) art. 83 k.c. w zw. z art. 509 k.c. poprzez jego niezastosowanie, skutkujące przyjęciem, że w niniejszej sprawie doszło do skutecznej i prawnie wiążącej cesji wierzytelności między powodem a D. M., podczas gdy była to czynność stricte pozorna, a ponadto nie istnieje podstawa prawna zobowiązania, z którego powstała wierzytelność przenoszona cesją,

b) art. 720 § 1 k.c. poprzez jego błędne zastosowanie skutkujące przyjęciem, iż w niniejszej sprawie doszło do zawarcia umowy pożyczki między D. M. a H. W., wskutek czego D. M. jest wierzycielem następców prawnych zmarłego H. W., w tym pozwanej,

c) art. 498 §1 k.c. poprzez jego błędne zastosowanie, skutkujące przyjęciem, iż doszło do skutecznego potrącenia wierzytelności powoda i pozwanej, podczas gdy wierzytelność powoda nie istnieje, a więc brak *causa* czynności prawnej,

2. przepisów prawa procesowego, tj.:

a) art. 217 k.p.c., 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c., art. 232 k.p.c. poprzez przekroczenie przez Sąd zasady swobodnej oceny dowodów, brak rozpoznania istoty sprawy i dokonanie dowolnej, jednostronnej oceny materiału dowodowego oraz sprzeczność ustaleń sądu z zebrany materiałem dowodowym, a w szczególności:

- brak dokonania przez sąd ustaleń w zakresie, czy umowa cesji dokonana między powodem a D. M. została dokonana tylko dla pozorów oraz czy na tej podstawie dokonane przez powoda potrącenie wierzytelności względem pozwanej było ważne,
- dokonanie przez sąd błędnych ustaleń w zakresie: zawarcia przez zmarłego H. W. i D. M. umowy pożyczki kwoty 125.000 zł, otrzymania przez H. W. od D. M. kwoty 125.000 zł, ważności cesji dokonanej między D. M. a powodem, skuteczności potrącenia przez powoda dochodzonych należności z wierzytelnością pozwanej, prawomocnie zasądzoną,

b) sporządzenie uzasadnienia w sposób sprzeczny z wymaganiami stawianymi przepisami prawa, tj.

- pominięcie szeregu materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, w tym nieustosunkowanie się do wniosków dowodowych pozwanej, w tym do wniosku o zobowiązanie D. M. do okazania oryginału weksla *in blanco* na zabezpieczenie pożyczki udzielonej przez niego H. W., dowodu z informacji z Urzędu Skarbowego odnośnie zgłoszenia do rozliczenia podatku od czynności cywilnoprawnych umowy pożyczki na kwotę 125.000 zł, której stroną byłby zmarły H. W. oraz D. M., oraz w przedmiocie zgłoszenia do rozliczenia podatku od czynności cywilnoprawnych umowy odpłatnego przelewu wierzytelności z dnia 03.03.2014r. pomiędzy D. M. a powodem,
- uzasadnienie wyroku w sposób, który nie pozwala na skontrolowanie poprawności rozumowania Sądu, co wiąże się z niemożliwością dokonania oceny, czy wydany wyrok jest prawidłowy;

c) art. 840 § 1 pkt. 2 k.p.c. poprzez jego błędne zastosowanie skutkujące przyjęciem, iż w niniejszej sprawie mamy do czynienia ze skutecznym zarzutem spełnienia świadczenia przez powoda, który to zarzut nie był przedmiotem rozpoznania w sprawie o sygn. akt I C 328/11,

d) art. 247 k.p.c. - poprzez jego niezastosowanie i w konsekwencji dowodzenie przeciw osnowie wyroku Sądu Okręgowego w Ostrołęce z dnia 20 lutego 2014 r., sygn. akt: I Ca 9/14, wyraźnie stwierdzającego, że umowa pożyczki została zawarta w formie pisemnej,

e) art. 365 k.p.c. - poprzez jego niezastosowanie, skutkujące przeprowadzeniem postępowania dowodowego i dokonaniem ustaleń sprzecznych z wiążącymi ustaleniami dokonanymi w sprawie o sygn. akt IC 328/11, potwierdzonymi ustaleniami w sprawie I Ca 9/14.

Wskazując na powyższe pozwana wniosła o:

1. uwzględnienie niniejszej apelacji i zmianę wyroku w całości oraz orzeczenie co do istoty sprawy, poprzez oddalenie powództwa, zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych w obu instancjach, ewentualnie,

2. uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania w obu instancjach – na wypadek uznania, że sąd I instancji nie rozpoznał istoty sprawy lub że zachodzi konieczność przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości lub znacznej części.

W odpowiedzi na apelację powód wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej oraz zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Na rozprawie apelacyjnej w dniu 7 grudnia 2016 r. reprezentujący pozwaną zawodowy pełnomocnik poparł wywiedzioną apelację, z modyfikacją w zakresie zarzutu naruszenia przepisu art. 83 k.c. w zw. z art. 509 k.c. odnoszącego się do kwestii pozorności umowy przelewu wierzytelności zawartej między powodem a D. M. i tym samym niemożności dokonania skutecznego potrącenia, przy tym dokonania tego potrącenia wyłącznie na potrzeby postępowania egzekucyjnego i wniesienia powództwa przeciwegzekucyjnego. Nadto podniósł okoliczność zwrotu pożyczki przez nieżyjącego H. W. panom M..

Pozwany wnosił ostatecznie o oddalenie apelacji w całości.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja pozwanej była bezzasadna, więc podlegała oddaleniu.

Wbrew zarzutom apelacyjnym, Sąd odwoławczy uznał, że ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd Rejonowy nie wykraczają poza granice swobodnej oceny dowodów. Zostały poczynione po dokonaniu wszechstronnej analizy materiału dowodowego, których ocena nie wykazała błędów natury faktycznej czy logicznej, znajdując swoje odzwierciedlenie w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia. Sąd Rejonowy wskazał, jakie fakty uznał za udowodnione, na czym oparł poszczególne ustalenia. Sąd pierwszej instancji wskazał również wnioski, jakie wyprowadził z dokonanych ustaleń, opierając na nich swoje merytoryczne rozstrzygnięcie, co zostało zawarte w obszernych, dokładnych i logicznych wywodach uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia. W konsekwencji, Sąd Okręgowy przyjął za własne ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd pierwszej instancji, jak i ocenę prawną wyrażoną na ich gruncie. Stąd nie zachodziła potrzeba ich powielania w niniejszym uzasadnieniu.

Sąd Rejonowy trafnie ocenił, w świetle zasad doświadczenia życiowego, całokształt materiału dowodowego zebranego w sprawie, ze szczególnym uwzględnieniem dowodu w postaci dokumentu datowanego na dzień 8 marca 2006 r. przedłożonego do akt sprawy Sądu Rejonowego w Ostrołęce o sygn. akt I C 328/11 (k. 7), zawierającego pisemne oświadczenia Z. M. i H. W. o zawarciu umowy pożyczki obejmującej kwotę 125.000 zł.

Zarzuty apelacji formułowane na gruncie niniejszego postępowania o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego ogniskowały się w istocie wokół kwestionowania przez pozwaną faktu udzielenia jej mężowi – H. W. przez D. M. pożyczki w kwocie 125.000 zł, a w konsekwencji skuteczności dokonanego przez powoda potrącenia swojej wierzytelności nabytej w drodze cesji wynikającej z ww. umowy pożyczki.

Mimo, niespornego faktu sporządzenia przez pozwaną oraz podpisania przez Z. M. i H. W. dokumentu datowanego na dzień 8 marca 2006 r. znajdującego się w aktach sprawy Sądu Rejonowego w Ostrołęce o sygn. akt I C 328/11 (k. 7) pozwana kwestionowała fakt udzielenia jej mężowi przez D. M. rzonej pożyczki. Materiał dowodowy sprawy, uzupełniony w postępowaniu apelacyjnym, nie potwierdził jednak twierdzeń strony pozwanej. Przede wszystkim stwierdzić należy, iż były one wynikiem przyjętej taktyki procesowej w niniejszej sprawie, wszak w postępowaniu przed Sądem Rejonowym w Ostrołęce w sprawie o sygn. akt I C 328/11, wywodząc swoje roszczenie względem Z. M. o zapłatę kwoty 62.500 zł z tytułu zwrotu udzielonej pożyczki, pozwana S. M. (2) bazowała właśnie na tym samym dokumencie. Z ustaleń z Sądu Rejonowego w Ostrołęce dokonanych w sprawie o sygn. akt I C 328/11, którym Sąd dał wyraz w uzasadnieniu wyroku z dnia 1 października 2013 r. wynika, że D. M. udzielił mężowi pozwanej – H. W. pożyczki w kwocie 125.000 zł., a następnie z tej kwoty H. W. pożyczył Z. M. 62.500 zł. Wprawdzie w niniejszej sprawie Sąd Okręgowy nie był związany powyższymi ustaleniami Sądu Rejonowego w Ostrołęce, dokonanymi w sprawie o sygn. akt I C 328/11, to jednak zgodnie z regułą dowodową wyrażoną w art. 6 k.c. obowiązek udowodnienia odmiennych okoliczności spoczywał na stronie pozwanej. W tym kontekście stwierdzić należy, że brak było jakichkolwiek podstaw, by kwestionować treść ww. dokumentu. Jednocześnie nie sposób było dokonywać wykładni jego treści w sposób zmierzający do uznania, że zawiera on jedynie w części stwierdzenia prawdziwe, mianowicie co do zawarcia umowy

pożyczki między H. W. i Z. M. – co też było przedmiotem ustaleń Sądu Rejonowego w Ostrołęce o sygn. akt I C 328/11 – zaś w pozostałym zakresie (odnośnie umowy między D. M. a H. W.) stwierdza nieprawdę. Skoro bowiem pismo z dnia 8 marca 2006 r. podpisane przez Z. M. i H. W. zostało sporządzone przez pozwaną – niejako na potwierdzenie dokonania transakcji – zasadnym było przyjęcie, iż musiała zdawać sobie sprawę z konsekwencji zawartych w nim treści. Zarazem – w braku jakichkolwiek dowodów potwierdzających odmienne okoliczności, nie sposób było stwierdzić, że w okolicznościach przedmiotowej sprawy sporządzone oświadczenie mogło być zbędne, bądź też nie odpowiadało prawdzie.

W tym stanie rzeczy Sąd pierwszej instancji prawidłowo ustalił istnienie po stronie D. M. wierzytelności względem H. W. z tytułu ustnej umowy pożyczki w kwocie 125.000 zł, która wskutek śmierci H. W. obciążała S. W., jako jego spadkobierczynię, a następnie w zakresie kwoty 88.672,14 zł stała się przedmiotem umowy przelewu na rzecz powoda – Z. W.. W konsekwencji to na pozwanej, stosownie do treści art. 6 k.c., spoczywał ciężar udowodnienia, że pożyczka udzielona H. W. przez D. M. została spłacona, a tym samym nabyta od syna D. M. wierzytelność przedstawiona przez powoda do potrącenia z wierzytelnością pozwanej zasądzoną prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Ostrołęce o sygn. akt I C 328/11, faktycznie nie przysługiwała powodowi. Pozwana nie sprostała temu obowiązkowi. W żadnym wypadku nie potwierdzał tego faktu dokument przedłożony przez pozwaną dopiero w postępowaniu apelacyjnym datowany na 18 grudnia 2008 r. (k. 129). Pozwany zdecydowanie zakwestionował fakt pokwitowania przez niego zwrotu pożyczki udzielonej H. W. przez D. M.. W ocenie Sądu pozwana, a na niej ciążył ciężar wykazania tej okoliczności, nie zdołała udowodnić faktu zwrócenia D. M. pożyczki w kwocie 125.000 zł udzielonej H. W. w dniu 8.03.2016 r. Przedłożony dokument - pomijając już budzące poważne wątpliwości okoliczności jego odnalezienia już po wydaniu wyroku przez Sąd I instancji, w dodatku w sytuacji konsekwentnego kwestionowania przez pozwaną faktu udzielenia tej pożyczki, co znalazło swój wyraz w zarzutach apelacyjnych - nie może potwierdzać faktu jej zwrotu. Gdyby w istocie H. W. miał zwrócić D. M. całą kwotę pożyczki w obecności Z. M., który nie wiedzieć czemu miał pokwitować ten zwrot, to wówczas w zamiarze rozliczenia się z M., mógł przecież zatrzymać część tej kwoty (skoro miała być wręczona obu panom M.) w celu zaspokojenia swojej wierzytelności przysługującej mu w stosunku do Z. M. z tytułu udzielania mu pożyczki w kwocie 62.500 zł. Wątpliwości wzbudza sama forma pokwitowania, częściowo spisane przez S. W., która tej okoliczności nie podnosiła przez Sądem I instancji. Snuła jedynie przypuszczenia, że mąż rozliczył się z M.. Gdyby w istocie spłata pożyczki miała miejsce, to pozwana po pierwsze, przyznałaby, że pożyczka została udzielona jej mężowi, a po drugie, przedstawiłaby okoliczności jej spłaty i sporządzenia pokwitowania. Tymczasem nic takiego nie miało miejsca przed Sądem I instancji. W przekonaniu Sądu, skoro H. W. chciał mieć pokwitowanie rozliczenia się z M., to powinien sporządzić je w sposób nie wywołujący żadnych wątpliwości choćby w zakresie: daty zwrotu pożyczki, jej sumy, dokładnego tytułu zwrotu kwoty pożyczki, czy też osoby przyjmującej ten zwrot. Z przedłożonego dokumentu zdaje się wynikać, że pożyczka miała miejsce 7.03.2006 r. (a nie 08.03.2006 r.) i została udzielona przez obu panów M.. Taki wniosek należałoby wyprowadzić z faktu rzekomego otrzymania przez nich zwrotu pożyczki. Wypada w tym miejscu podkreślić, że opisane wyżej czynności podejmowały osoby mające duże doświadczenie w prowadzeniu działalności gospodarczej, a tym samym w sporządzaniu dokumentów o różnym znaczeniu dowodowym. Nie sposób zatem założyć, że którykolwiek z nich miałby problem z należytych sporządzeniem treści pokwitowania wykonania zobowiązania przez inną osobę. Trudno zrozumieć aby tak istotny dokument był sporządzany na raty przez różne osoby, w dodatku w formie wzbudzającej poważne wątpliwości - co do jego autentyczności.

Uznając zatem za udowodnioną wymagalną wierzytelność powoda w kwocie 88.672,14 zł oświadczenie o potrąceniu tej należności z wierzytelnością pozwanej zasądzonej w wyroku Sądu Rejonowego w Ostrołęce o sygn. akt I C 328/11 należało uznać za skuteczne w myśl art. 498 § 1 i § 2 k.c. Bezsporne było bowiem, że oświadczenie powoda doszło do pozwanej. Co za tym idzie, należało pozbawić wykonalności w całości tytuł wykonawczy – wyrok Sądu Rejonowego w Ostrołęce z dnia 1 października 2013 r. o sygn. akt I C 328/11 oraz wyrok Sądu Okręgowego w Ostrołęce z dnia 20 lutego 2014 r. o sygn. akt I Ca 9/14, zaopatrzone w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Okręgowego w Ostrołęce z dnia 7 maja 2014 r.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy oddalił apelację pozwanej jako bezzasadną, orzekając - jak w pkt 1 sentencji wyroku - na podstawie art. 385 k.p.c.,

Pozwana przegrała spór w postępowaniu apelacyjnym, zatem z mocy art. 98 § 3 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. oraz § 10 ust. 1 pkt 1. w zw. z § 2 pkt 5. rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie (t.j. Dz.U. z 2015 r. poz. 1800 z późn. zm.) należało zasądzić od pozwanej na rzecz powoda kwotę 1.800 zł tytułem zwrotu wynagrodzenia pełnomocnika procesowego, reprezentującego stronę powodową w postępowaniu apelacyjnym. Wyraz temu Sąd dał w pkt 2. sentencji wyroku.

G. P. J. G. Z.